

Київський національний торговельно-економічний університет
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма	«Корпоративні фінанси»

Київ 2020

ВСТУП

Програму вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійною програмою «Корпоративні фінанси» розроблено відповідно до стандартів вищої освіти України.

Мета фахового випробування – оцінити рівень здобутих вступниками до магістратури професійних знань, набутих умінь та навичок.

Для складання вступного фахового випробування необхідні знання:

- теоретичні та методологічні засади управління підприємством у конкурентному середовищі;
- принципи ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу підприємства;
- теоретичні та практичні аспекти забезпечення розширеного відтворення підприємства;
- засади формування та функціонування активів і капіталу підприємства, форм грошового обороту та системи грошових розрахунків;
- методи застосування практичного інструментарію проведення фінансових розрахунків;
- методичний інструментарій оцінювання фінансового стану підприємства;
- методика фінансового планування;
- основні категорії науки управління, функції управління і процеси прийняття управлінських рішень;
- методи використання базових інструментів управління організацією;
- вплив різних факторів на ефективність системи управління організацією;
- сутнісні характеристики фінансів, їх роль та місце в економічній системі;
- засади фінансової політики держави і механізму її реалізації;
- взаємодія сфер і ланок фінансової системи.

Вступне фахове випробування проводиться у *вигляді тестування*, а його програма містить чотири розділи:

1. Економіка і фінанси підприємства.
2. Менеджмент.
3. Фінанси.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ I. ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці

Підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства. Ринок та його інфраструктура. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства.

Види підприємства та їх класифікація. Об'єднання підприємств.

Тема 2. Напрями діяльності підприємства

Напрями та види діяльності підприємства. Класифікація видів економічної діяльності. Сутність, функції, завдання, об'єкт та предмет операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Основні положення теорії організації виробництва.

Тема 3. Планування діяльності підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Систематизація планів підприємства. Етапи процесу планування діяльності підприємства. Методи планування діяльності підприємства. Система поточних планів господарської діяльності підприємства. Оцінювання якості планів підприємства.

Тема 4. Продукція підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Систематизація планів підприємства. Етапи процесу планування діяльності підприємства. Методи планування діяльності підприємства. Система поточних планів господарської діяльності підприємства. Оцінювання якості планів підприємства.

Тема 5. Планування виробництва та реалізації продукції підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Систематизація планів підприємства. Етапи процесу планування діяльності підприємства. Методи планування діяльності підприємства. Система поточних планів господарської діяльності підприємства. Оцінювання якості планів підприємства.

Тема 6. Виробнича потужність підприємства

Сутність та систематизація видів виробничої потужності підприємства. Інформаційна база, послідовність та методи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Методологічні засади аналізу використання виробничої потужності підприємства.

Тема 7. Ресурсний потенціал підприємства

Сутність та систематизація видів виробничої потужності підприємства. Інформаційна база, послідовність та методи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Методологічні засади аналізу використання виробничої потужності підприємства.

Тема 8. Трудові ресурси підприємства

Сутність та систематизація видів виробничої потужності підприємства. Інформаційна база, послідовність та методи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Методологічні засади аналізу використання виробничої потужності підприємства.

Тема 9. Матеріальні та нематеріальні ресурси підприємства

Сутність та класифікація активів підприємства.

Поняття, класифікація та особливості необоротних активів підприємства. Сутність, класифікація, види вартості та особливості відтворення основних засобів. Поняття та види зносу основних засобів. Сутність та методи нарахування амортизації. Сутність та види нематеріальних ресурсів підприємства, методи їх оцінки та амортизації. Методологічні засади аналізу та планування необоротних активів.

Поняття, класифікація та особливості оборотних активів підприємства та окремих їх складових. Сутність і методика оцінки виробничого, операційного та фінансового циклів підприємства. Методологічні засади аналізу та планування оборотних активів підприємства.

Тема 10. Капітал підприємства

Сутність та класифікація капіталу підприємства. Власний та позиковий капітал підприємства: сутність, класифікація, особливості.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу.

Поняття «вартість капіталу» підприємства та методи її оцінки.

Методологічні засади аналізу та планування капіталу підприємства.

Тема 11. Поточні витрати підприємства і собівартість продукції

Сутність та класифікація капіталу підприємства. Власний та позиковий капітал підприємства: сутність, класифікація, особливості.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу.

Поняття «вартість капіталу» підприємства та методи її оцінки.

Методологічні засади аналізу та планування капіталу підприємства.

Тема 12. Доходи та цінова політика підприємства

Доходи підприємства: сутність та класифікація. Особливості та механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства.

Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення. Методи ціноутворення.

Методологічні засади аналізу та планування доходів підприємства.

Тема 13. Фінансові результати діяльності підприємства

Поняття і класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та механізм формування прибутку підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування прибутку підприємства.

Резерви зростання прибутку підприємства.

Використання чистого прибутку підприємства.

Тема 14. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки

Поняття і класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та механізм формування прибутку підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування прибутку підприємства.

Резерви зростання прибутку підприємства.

Використання чистого прибутку підприємства.

Тема 15. Фінансово-майновий стан підприємства і методи його оцінювання

Фінансово-майновий стану підприємства: сутність та види.

Поняття й методи оцінки окремих елементів фінансово-майнового стану підприємства. Експрес- та фундаментальна діагностика фінансово-майнового стану підприємства.

Інтегральне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 16. Конкурентоспроможність підприємства

Фінансово-майновий стану підприємства: сутність та види.

Поняття й методи оцінки окремих елементів фінансово-майнового стану підприємства. Експрес- та фундаментальна діагностика фінансово-майнового стану підприємства.

Інтегральне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 17. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства.

Трансформація (реструктуризація) підприємств у процесі розвитку

Поняття «розвиток», його роль, місце і значення в господарській діяльності. Видова класифікація процесів розвитку. Концепції та моделі розвитку підприємств. Основні організаційні форми розвитку (трасформації) підприємства.

Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів.

Тема 18. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність

Сутність та методи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства.

Сутність і фази розгортання кризи. Банкрутство підприємство як результат розвитку кризових явищ у його діяльності. Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Санація: цілі а форми проведення. Класифікація санаційних заходів.

Розділ II. МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності

Еволюція поглядів на сутність менеджменту. Сутність та співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Менеджмент як система наукових знань, практична діяльність та мистецтво управління.

Передумови виникнення науки управління. Еволюція наукових концепцій менеджменту: наукового управління, адміністративного управління, управління з позиції психології і людських відносин, з

позицій науки про поведінку. Сутнісна характеристика процесного, системного, ситуаційного та комплексного підходів до управління.

Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Функціональні види менеджменту. Соціально-економічна природа управлінської праці.

Рівні менеджерів: CEO, вищий середній та низовий. Ролі менеджера за Г. Мінцбергом. Менеджер та підприємець: спільні та відмінні риси.

Зміни парадигми менеджменту. Особливості менеджменту в економічно розвинених країнах. Глобалізація менеджменту. Менеджмент у світі електронного бізнесу. Гуманізація управління. Менеджмент знань. Партиципативне управління. Загальне управління якістю. Об'єднання інтересів бізнесу, суспільства і людини.

Тема 2. Організація як об'єкт управління

Сутність, роль та місце теорії організації в системі наукових знань. Цілі, функції та основні категорії теорії організації. Закони та принципи організації.

Основоположні ідеї теорії організації. Принципи наукового управління Ф. У. Тейлора, принципи організації А.Файоля та раціональної бюрократії М. Вебера. Теорії організаційної поведінки.

Моделі організації: класична, бюрократична, неокласична, інституційна, системна, процесна, соціотехнічна.

Сутність і генезис поняття «організація»: статичний та динамічний аспекти. Системний підхід в теорії організації: сутність та принципи. Поняття керуючої та керованої підсистем в організації. Модель організації як відкритої системи: «вхід», процес перетворення, «вихід». Різновиди організацій в суспільстві: органічні та механістичні, прості та складні, формальні та неформальні.

Поняття та складові внутрішнього середовища організації: цілі, завдання, структура, технологія, персонал. Зовнішнє середовище організації: мікро- та макрооточення.

Основні концепції еволюційного розвитку організацій. Характеристика основних стадій життєвого циклу організацій.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Поняття та різновиди закону в менеджменті: спеціалізації, інтеграції та демократизації управління, співвідношення керуючої та керованої підсистем, закон пропорційного розвитку системи управління, закон економії часу в процесі управління.

Закономірності в менеджменті, поняття та різновиди: відповідності цілям; відповідності організації системі зовнішнього

середовища; інтеграції управління; економії часу; інерції систем; еластичності систем; безперервного удосконалення систем.

Сутність та різновиди принципів менеджменту: цілеспрямованості, врахування потреб та інтересів, ієрархічності, взаємозалежності, динамічної рівноваги, економічності, системності, системності. єдиновладдя. Взаємозв'язок між законами, закономірностями та принципами менеджменту.

Тема 4. Функції менеджменту та процес управління

Функції менеджменту: сутність та особливості формування. Класифікація та характеристика функцій менеджменту: загальні (основні) та конкретні (спеціальні): особливості формування та застосування.

Механізм реалізації функцій менеджменту в організації. Поняття управлінських задач та операцій.

Процес управління в організації: поняття та складові. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Операції та процедури процесу управління як складові реалізації управлінського циклу: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок.

Сутність та складові технологій менеджменту. Види технологій менеджменту та їх взаємозв'язок.

Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність функції менеджменту «Планування» та місце в системі менеджменту. Принципи та цілі функції «Планування». Розвиток моделей планування підприємницької діяльності.

Поняття місії та цілей в організації. Концепція «управління за цілями» в менеджменті. Класифікація цілей в організації. Процес цілевстановлення (постановки цілей).

Процес, види та результати планування в менеджменті. Зміст та етапи процесу планування. Особливості стратегічного і тактичного (поточного і оперативного) планування. Сутність та різновиди стратегій. Тактика та політика як результат тактичного планування. Процедури та правила як результат поточного та оперативного планування. Бізнес-планування в менеджменті: сутність та особливості.

Методи організаційно-економічного планування. Взаємозв'язок планування з іншими функціями менеджменту.

Тема 6. Організування як загальна функція менеджменту

Сутність функції «Організування», її місце в системі менеджменту. Поняття повноважень, їх структура та типи: лінійні, штабні, функціональні. Поняття про скалярний процес, скалярний ланцюг. Процес делегування повноважень в менеджменті. Документальні форми закріплення повноважень.

Елементи проектування організацій. Сутність горизонтальної та вертикальної координації:

Структура організації: зміст поняття, значення та функції. Механістичний та органічний підходи до формування організаційних структур управління. Різновиди та взаємозв'язок структур організації. Основні елементи ОСУ. Структура апарату управління організації.

Типи ОСУ в менеджменті. Лінійні та функціональні ОСУ. Матричні та дивізійні ОСУ. Нові типи ОСУ: едократичні, багатомірні, партисипативні, підприємницькі, орієнтовані на ринок.

Принципи та фактори побудови ОСУ. Методи вибору раціональних ОСУ. Критерії та показники оцінки ефективності ОСУ.

Взаємозв'язок організування з іншими функціями менеджменту.

Тема 7. Мотивування як загальна функція менеджменту

Поняття мотивації та її місце в системі менеджменту. Принципи, цілі та значення функції «Мотивування» в організації. Відмінність між поняттями «мотив» та «стимул», «мотивування» та «стимулювання» в менеджменті. Сутність, різновиди та ієархія потреб. Взаємозв'язок між потребами, інтересами та цілями працівників у процесі мотивування.

Теорії мотивації в менеджменті: змістовні та процесуальні. Співставлення теорій мотивації та їх застосування в менеджменті.

Види мотивації в менеджменті: матеріальна та нематеріальна. Поняття та складові мотиваційного механізму в менеджменті. Винагорода та типи винагород в менеджменті.

Взаємозв'язок процесу мотивування з іншими функціями менеджменту.

Тема 8. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролю та його місце в системі менеджменту. Принципи, цілі та значення функції «Контролювання».

Суб'єкти та об'єкти контролю в менеджменті. Види управлінського контролю в організації: поперецьний, поточний, заключний.

Форми управлінського контролю. Етапи процесу контролювання. Модель процесу контролювання.

Ефективність контролю в менеджменті: поняття, показники та критерії оцінювання. Зворотній зв'язок як засіб забезпечення ефективного контролю в менеджменті. Контроль поведінки працівників підприємства.

Взаємозв'язок контролювання з іншими функціями менеджменту.

Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі менеджменту. Зміст, принципи та цілі функції «Регулювання».

Суб'єкти та об'єкти регулювання в менеджменті. Види регулюючого впливу в менеджменті: стабілізуюче, розпорядницьке та дисциплінарне регулювання.

Етапи процесу регулювання та їх характеристика. Роль та значення регламентів, норм та інструкцій в процесі регулюючих дій менеджера.

Тема 10. Методи менеджменту

Сутність та особливості формування методів менеджменту. Класифікація методів менеджменту за різними ознаками. Різновиди методів менеджменту за характером впливу.

Зміст та класифікація економічних методів менеджменту. Зміст та класифікація організаційно-розпорядчих методів менеджменту: розпорядчі та організаційно-стабілізуючі. Зміст та класифікація соціально-психологічних методів менеджменту.

Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту. Ефективність застосування методів менеджменту.

Тема 11. Управлінські рішення

Сутність управлінських рішень як результату управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень за різними ознаками. Рівні прийняття рішень: індивідуальний та організаційний.

Поняття і моделі прийняття управлінських рішень. Моделі теорії прийняття рішень. Процес прийняття управлінських рішень в організації.

Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.

Методи пошуку та обґрунтування рішень. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів рішень: індивідуальні та

колективні. Методи обґрунтування управлінських рішень: кількісні та якісні. Інструменти обґрунтування управлінських рішень.

Методи прийняття та реалізації рішень. Експертні методи прийняття рішень. Зміст процесу ухвалення рішень. Типи рішень. Раціональний підхід до ухвалення рішень. Етика та ухвалення рішень. Оформлення управлінських рішень. Методи підвищення якості процесу прийняття та реалізації управлінських рішень.

Тема 12. Інформація та комунікації в менеджменті

Зміст, призначення та роль інформації в процесі прийняття управлінських рішень. Носії та користувачі управлінської інформації. Вимоги до інформації. Використання інформації в процесі прийняття рішень менеджерами різних управлінських рівнів.

Поняття, роль та різновиди комунікацій в організації. Комунікаційні мережі в організації: міжособистісні та групові. Невербальні комунікації в менеджменті. Засоби комунікацій. Комунікаційні стилі в менеджменті.

Комунікаційний процес: сутність, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок у процесі комунікації. Комунікаційні перевантаження.

Ефективність управлінських комунікацій: поняття, показники та критерії оцінювання. Трансакції в підвищенні ефективності комунікацій в менеджменті.

Тема 13. Керівництво та лідерство

Поняття керівництва в менеджменті. Фактори та аспекти керівництва.

Сутність та значення влади в менеджменті. Форми впливу та влади в організації. Джерела влади в організації.

Поняття, концепції та моделі лідерства в менеджменті. Теорії лідерства. Риси ефективного лідерства. Стилі лідерства.

Типологія лідерів в організації: харизматичний, ситуативний та синтетичний лідер. Концепції лідерства: особистісних якостей та лідерської поведінки. Сучасні моделі лідерства: атрибутивна, харизматична, перетворююча (реформаторська). Лідерство в побудові команди.

Поняття стилю керівництва в організації. Класифікація стилів керівництва: демократичний, ліберальний, авторитарний. Континуум стилів керівництва. «Гратка» менеджменту.

Тема 14. Організація праці менеджера

Сутність та критерії ефективного самоменеджменту. Життєва позиція особистості. Саморозвиток та кар'єра особистості менеджера.

Планування особистої діяльності менеджера. Розподіл та кооперації управлінської діяльності. Зміст та значення субординації в апараті управління. Поняття та методи нормування управлінської діяльності.

Особливості часу як ресурсу. Формування та розвиток концепції тайм-менеджменту.

Ділове спілкування в менеджменті: сутність, значення та різновиди. Технологія проведення нарад та зборів, виступу, презентації, комерційних переговорів. Ораторське мистецтво менеджера.

Розвиток менеджера як особистості. Формування професійно-ділових, адміністративно-організаційних, соціально-психологічних та моральних якостей менеджера.

Сутність, види, напрями та бар'єри розвитку менеджерського потенціалу. Різновиди потенціалу особистості. Типи творчої особистості.

Конфлікти у діяльності менеджера: сутність і види. Методи подолання конфліктних ситуацій. Стратегія і тактика взаємодії в конфліктних ситуаціях.

Тема 15. Відповідальність та етика в менеджменті

Сутність та значення відповідальності в менеджменті. Види відповідальності: економічна, юридична, етична, соціальна, прийняття на себе відповідальності.

Види соціальної відповідальності працівників: моральна, професійна, громадянська. Поняття та роль соціально-відповідальної поведінки менеджерів.

Етичні норми у сучасному менеджменті. Поняття етичної поведінки. Види етичних підходів у менеджменті. Причини неетичної поведінки працівників.

Кодекс ділової етики в організації. Репутація менеджерів різних рівнів управління.

Тема 16. Культура організації та менеджменту

Зміст поняття «організаційна культура», її завдання, властивості та функції. Рівні організаційної культури.

Елементи та фактори організаційної культури.

Моделі та типологія організаційних культур. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей.

Організаційна культура і субкультури.

Імідж організації як прояв організаційної культури. Репутація організації: її сутність та взаємозв'язок із культурою та іміджем.

Зміст поняття «культура менеджменту»: її елементи та процес формування. Сфери взаємодії між культурою менеджменту та культурою організації.

Тема 17. Результативність та ефективність менеджменту

Поняття та зміст результативності та ефективності менеджменту. Підходи до визначення результативності менеджменту та ефективності менеджменту.

Видова класифікація ефективності менеджменту організації. Показники економічної, організаційної та соціальної ефективності управління, їх склад, методи визначення і оцінка. Види ефективності функціонування організації.

Показники та критерії ефективності менеджменту. Комплексний підхід щодо удосконалення системи менеджменту в організаціях. Система локальних показників оцінки ефективності менеджменту.

Розділ III. ФІНАНСИ

Тема 1. Сутність та призначення фінансів

Економічна природа фінансів. Функції фінансів, механізм їх дії та реалізація. Об'єкти, суб'єкти та моделі фінансових відносин.

Фінансові ресурси, їх сутність, призначення та джерела формування. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів

Економічна природа фінансів. Функції фінансів, механізм їх дії та реалізація. Об'єкти, суб'єкти та моделі фінансових відносин.

Фінансові ресурси, їх сутність, призначення та джерела формування. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Тема 3. Фінансова наука, її становлення та розвиток

Економічна природа фінансів. Функції фінансів, механізм їх дії та реалізація. Об'єкти, суб'єкти та моделі фінансових відносин.

Фінансові ресурси, їх сутність, призначення та джерела формування. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Тема 4. Фінансова система

Економічна природа фінансів. Функції фінансів, механізм їх дії та реалізація. Об'єкти, суб'єкти та моделі фінансових відносин.

Фінансові ресурси, їх сутність, призначення та джерела формування. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.

Тема 5. Державні доходи

Державні доходи: сутність, класифікація, принципи організації. Об'єкти та суб'єкти відносин у сфері формування державних доходів.

Методи мобілізації державних доходів. Доходи державного бюджету, їх економічна сутність, склад та структура. Фінансові інструменти формування доходів державного бюджету. Економічний зміст та класифікація доходів місцевих бюджетів. Державні цільові фонди: сутність, завдання, джерела формування.

Доходи державних підприємств і організацій.

Проблеми функціонування та перспективи розвитку системи державних доходів в Україні.

Тема 6. Державні видатки

Система державних видатків: сутність, складові, структура, особливості формування та функціонування.

Методи фінансування державних видатків. Видатки державного бюджету: сутність, призначення, склад та структура. Поняття та класифікація видатків місцевих бюджетів. Критерії розмежування видатків між місцевими бюджетами. Видатки на соціальний захист населення та соціальну сферу. Видатків на розвиток економіки. Видатки на культурно-освітні установи та заклади, охорону здоров'я і фізичну культуру, державне управління, національну оборону.

Тема 7. Бюджет та бюджетна система

Сутність, призначення, роль та функції бюджету держави. Показники, що характеризують стан бюджету.

Поняття бюджетного устрою, основи його формування. Бюджетна система: економічна сутність та принцип побудови. Бюджетна політика.

Зміст бюджетного механізму та його призначення. Бюджетне регулювання: сутність, форми, методи. Механізм реалізації міжбюджетних відносин. Бюджетний процес: сутність та регламентування. Основні напрями розвитку бюджетної системи України.

Тема 8. Податки та податкова система

Сутність, призначення та класифікація податків. Сутність, ознаки та принципи побудови податкової системи. Податкова політика держави: сутність, цілі, завдання, критерії формування, оцінка ефективності. Характеристика сучасної податкової політики України. Податкова служба держави.

Тема 9. Державні цільові фонди

Сутність, класифікація та нормативно-правове регламентування державних цільових фондів в Україні. Фінансові ресурси державних цільових фондів. Пенсійне забезпечення. Доходи та видатки бюджету Фонду загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Альтернативні форми пенсійного забезпечення.

Медичне страхування: сутність світовий досвід та стан в Україні.

Зміст та завдання цільових фондів місцевого самоврядування.

Тема 10. Державний кредит та державний борг

Сутність, значення, функції та форми державного кредиту, його відмінності від банківського кредиту. Види державних боргових цінних паперів: їх сутнісна характеристика й нормативно-правове регулювання.

Поняття та види державного боргу. Управління державним боргом. Боргова політика держави. Кількісний аспект державного боргу та проблеми сплати в Україні.

Тема 11. Місцеві фінанси

Сутність та функції місцевих фінансів. Система місцевих фінансів: сутність, принципи побудови, структурні елементи. Місцеві фінансові інститути. Суб'єкти та об'єкти системи місцевих фінансів.

Сутність, цілі, завдання та складові регіональної фінансової політики. Стратегія та тактика фінансової політики на місцевому рівні. Бюджетна політика на місцевому рівні.

Фінансовий механізм на місцевому рівні: сутність елементи та організаційні структури, що забезпечують його функціонування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування: поняття, джерела та специфіка формування, нормативно-правове регулювання.

Тема 12. Фінанси домогосподарств

Сутність, цілі, завдання та складові регіональної фінансової політики. Стратегія та тактика фінансової політики на місцевому рівні. Бюджетна політика на місцевому рівні.

Фінансовий механізм на місцевому рівні: сутність елементи та організаційні структури, що забезпечують його функціонування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування: поняття, джерела та специфіка формування, нормативно-правове регулювання.

Тема 13. Фінансовий ринок

Сутність, цілі, завдання та складові регіональної фінансової політики. Стратегія та тактика фінансової політики на місцевому рівні. Бюджетна політика на місцевому рівні.

Фінансовий механізм на місцевому рівні: сутність елементи та організаційні структури, що забезпечують його функціонування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування: поняття, джерела та специфіка формування, нормативно-правове регулювання.

Тема 14. Страхування та страховий ринок

Економічна природа страхування Взаємозв'язок фінансів страхування з іншими сферами фінансової системи держави.

Стан, проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України.

Особливості, принципи та напрями фінансової діяльності страхових організацій. Фінансові ресурси страхових організацій. Фінансовий стан страхових організацій та його оцінка.

Тема 15. Фінансова безпека держави

Економічна природа страхування. Взаємозв'язок фінансів страхування з іншими сферами фінансової системи держави.

Стан, проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України.

Особливості, принципи та напрями фінансової діяльності страхових організацій. Фінансові ресурси страхових організацій. Фінансовий стан страхових організацій та його оцінка.

Тема 16. Міжнародні фінанси

Економічна природа страхування Взаємозв'язок фінансів страхування з іншими сферами фінансової системи держави.

Стан, проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України.

Особливості, принципи та напрями фінансової діяльності страхових організацій. Фінансові ресурси страхових організацій. Фінансовий стан страхових організацій та його оцінка.

Тема 17. Фінанси зарубіжних країн

Загальні ознаки, класифікація та структура фінансових систем зарубіжних країн. Глобалізм у світовій економіці. Особливості функціонування та тенденції розвитку фінансових систем країн світу.

Фінансова політика зарубіжних країн. Бюджетний устрій у зарубіжних країнах. Податкові системи зарубіжних країн. Офшорні зони та офшорний бізнес. Місцеві фінанси зарубіжних країн.

Тенденції становлення та розвитку фінансів країн з розвиненою ринковою економікою. Фінанси країн, що розвиваються.

Валютно-фінансова конвергенція та особливості організації фінансів ЄС. Наднаціональна фінансова система ЄС, її регулювання.

Фінансові переваги і недоліки вільного руху капіталів, робочої сили, товарів, послуг.

**КРИТЕРІЙ
оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні
для здобуття освітнього ступеня магістра**

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерій оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

До розділу I. Економіка і фінанси підприємства

1. Бланк І.О. Управління фінансами підприємств : підручник / І.О. Бланк, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 792 с.
2. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Г.О. Швиданенко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 816 с.
3. Економіка підприємства : підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богословець, Л.Л. Стасюк [та ін.] ; за заг. ред. Н.М. Ушакової. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 569 с.
4. Фінанси підприємства : підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк [та ін.]. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 491 с.
5. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.

До розділу II. Менеджмент

1. Безус А. М. Менеджмент: навч. посіб. / А. М. Безус . – К.: АМУ, 2015. – 268 с.
2. Кузьмін О. Є. Менеджмент. Навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, О. Р. Саніна. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 240 с.
3. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
4. Осовська Г.В. Менеджмент : підручник / Г.В.Осовська, О.А.Осовський. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.
5. Федоренко В. Г. Менеджмент : підручник / В. Г. Федоренко. – 3-те вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2015. – 492 с.

До розділу III. Фінанси

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із подальшими змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Онищенко В.О., Бережна А.Ю., Пащенко Л.О., Чичкало-Кондрацька І.Б. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підручник / В.О. Онищенко, А.Ю. Бережна, Л.О. Пащенко, І.Б. Чичкало-Кондрацька. – К.: ЦУЛ, 2016. – 600 с.
4. Шеремет О.А., Дем'яненко І.В., Багацька К.В. Фінанси для фінансистів: підручник / О.А. Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька. – К.: ЦУЛ, 2015. – 612 с.
5. Юрій С.І., Федосов В.М. Фінанси: підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2012. – 687 с.